

Afghanistan. USA reducerer i al stilhed antallet af tropper og lader afghanerne om at dø. I Wardak-provinsen, hvor Taleban har overhånd, prøver utrænnet politi i tøfler at forsvare den sidste rest af regeringskontrol.

Mission impossible

Af NANNA MUUS STEFFENSEN

WARDAK – Det tog den 18-årige Mohammad Jawad fem forsøg at komme over grænsen fra Iran til Tyrkiet, men en uge senere blev han anholdt og sendt tilbage til Afghanistan. Her kunne han hverken finde arbejde eller vende hjem til sin landsby, der er under Talebans kontrol. Så Mohammad Jawad meldte sig til politistyrken. Han fik en månedens træning i at betjene en AK-47 og en granatkaster, og så var det ud og bekribe Taleban – til en løn på under 900 kr. om måneden.

»Ingen bekymrer sig om os. Det er derfor, så mange af os dør,« siger Mohammad Jawad, som jeg møder på en udpost, beliggende på en bakketop i Wardak-provinsen. Bag ham ligger hovedbyen Maidan Shar, foran ham en grøn dal, hvor Taleban har magten.

I det mindste har Mohammad Jawad en skudsikker vest, fra hvis lommer magasiner med ammunition stikker ud i alle mulige retninger. Mange af hans kolleger er i langærmede T-shirts eller *shalwar kameez*, løse bukser og lang skjorte. På fødderne har de afghanske soldater læderslipers eller sandaler.

Fle og flere afghanske sikkerhedsstyrker mister livet, og det er kun et spørgsmål om tid, før endnu mere af kampen mod Taleban og Islamisk Stat kommer til at ligge i afghanske hænder. USA har i al diskretion over det seneste år reduceret sine styrker i landet med 2000 mand, ned til 12.000-13.000 soldater.

Samtidig lider de afghanske styrker himmelråbende tab, og mandskabet svinder ind. Myndighederne har siden 2017 hemmeligholdt, hvor mange soldater og politibetjente der bliver dræbt. Men antallet er steget med fem procent i forhold til sidste år, ifølge en ny rapport fra SIGAR, som monitorerer krigen for den amerikanske kongres. Ifølge den afghanske præsident, Ashraf Ghani, har mindst 45.000 medlemmer af de afghanske sikkerhedsstyrker mistet livet siden 2014.

»Mændene ved din side er dine brødre. Du kan ikke regne med nogen andre,« siger Mohammad Jawad, der ankom til frontlinjen i Wardak for tre måneder siden. »Det er op til os at kæmpe og dø. Længere er den ikke.«

Venter på fjenden

USAs militære tilstedeværelse i Afghanistan er Washingtons stærkeste, for ikke at sige eneste, kort i de forhandlinger med Taleban, som netop nu er ved at blive genstartet. At begynde tilbagetrækningen af amerikanske styrker allerede nu svækker ikke kun USAs position ved forhandlingsbordet. På længere sigt rammer det også de afghanske sikkerhedsstyrker, der vil stå tilbage med kampen mod en fjende, som 750.000 amerikanske soldater og andre NATO-styrker ikke har kunnet vinde over i 18 år.

I samtlige ni distrikter i Wardak-provinsen har Taleban stor indflydelse eller direkte kontrol. Hovedbyen Maidan Shar, en times kørsel fra Kabul, udgør den eneste lomme under regeringens kontrol. Her er alle offentlige kontorer barrikaderet bag mure og checkpoints. Det tidligere hovedkvarter for

efterretningstjenesten i Maidan Shar står tomt og udbombet efter et Taleban-angreb i januar. Mindst 100 blev dræbt.

Et stort krater i hovedvejen viser, hvor en selvmordsbomber i bil angreb guvernørens konvoj dagen før, Weekendavisen ankom. Tre civile blev rapporteret dræbt, guvernøren overlevede.

»Der er ikke så meget mere tilbage for Taleban at tage kontrol med,« siger Sardar Wali, en lokal politichef på 27 år. Han arvede posten efter sin far, som blev dræbt for få måneder siden. Sardar var en succesfuld forretningsmand og havde aldrig drømt om at komme i kamp. Han har ingen form for militær træning, men som han siger, er det ikke nødvendigt, når »man er vokset op med våben.«

Nu har Sardar Wali kommandoen over to små baser i udkanten af Maidan Shar. Posterne ligger på hver sin bakketop med hovedvejen imellem sig. Et checkpoint på vejen er sidste stop, inden man kører derind, hvor Taleban sætter reglerne. For foden af det ene højdedrag bliver der hugget graven ud af klippevæggen. Dem er der i høj grad afsætning på.

Angrebene på Taleban bliver som oftest udført af amerikanskstøttede specialstyrker, berygtede for drab på civile. Men det er soldater af lavere rang på checkpoints og små baser, som bliver slået ihjel af oprørere hver eneste dag. Der er flere end 6000 checkpoints landet over, hvor mænd på vagt risikerer at blive løbet over ende hvert øjeblik. Her på bakketoppen går arbejdet grundlæggende ud på at vente på at blive angrebet og så forsvare sig.

Sardar Wali gør sig ingen forhåbninger om, at der vil komme forstærkning, hvis hans mænd en dag behøver den. »Ingen kommer, hvis vi skriger,« siger han.

Sidst det skete, ankom soldaterne først, da kampene var slut, fortæller Sardar. På det tidspunkt var hans onkel og fætter blevet dræbt. De tilkaldte soldater gav blot en hånd med, da de døde skulle bæres væk.

Vinduet bag Sardar Wali er knust, og på væggen i hvileværelset kan man se, hvor Talebans snigskytte ramte få dage tidligere. At fjenden skyder så præcist – også om natten – viser, ifølge Sardar, at oprørerne i dalen har udstyr, der er langt mere avanceret end de AK-47ere, som ligger på en køjeseng eller hænger på en knagerække bag et lyserødt lagen. Og det på trods af, at USA har investeret mere end 70 milliarder dollars i de afghanske sikkerhedsstyrker, ifølge SIGAR.

Sardar peger ud over den grønne dal, hvor han anslår, at der befinder sig cirka 300 talebansoldater. Det er komplet lukket land for regeringsstyrkerne, fortæller han. Mange indbyggere har sympati for Taleban og giver dem forvarsel, hvis soldater er på vej.

Moralen har trange kår blandt mændene. »Der er ingen krigere på nogen side, som er der, fordi de virkelig gerne vil slås. De bliver splittet og sat til at kæmpe mod hinanden,« siger Sardar.

Afghanisering af krigen

I ti år har USA promoveret idéen om, at krigen skal føres af afghanerne selv. General Khoshal Sadat er da også et eksempel på, at man er kommet langt siden de tider, hvor amerikanske elitesoldater helt bogstaveligt skubbede tøvende afghanske soldater foran sig på operationer. Khoshal Sadat har trænet i

Mohammad Jawad fik en månedens træning i at betjene en AK-47 og en granatkaster, og så var det ud og bekribe Taleban.

FOTO: NANNA MUUS STEFFENSEN

USA og Storbritannien og blev hurtigt en del af inderkredsen i den amerikanske militære ledelse i Afghanistan.

Siden han tidligere i år blev udnævnt til viceminister for sikkerhed, har han sat sig for at bekæmpe den korruption og nepotisme, som har skæmmet sikkerhedsstyrkernes ry. På sit kontor i Indenrigsministeriet i Kabul medgiver Sadat, den øverste chef for politiet, at sikkerhedsstyrkernes tabstal er høje, men alternativet er værre:

»Det er som at være midt i havet: Du svømmer, du kan se kysten, og du kan ikke vende om. Du er nødt til at fortsætte fremad,« siger Khoshal Sadat.

Indenrigs- og Forsvarsministeriet hemmeligholder tallene for rekruttering til sikkerhedsstyrkerne. Men begge afviser, at høje tabstal og den tilsyneladende uendelige krig afskrækker nye rekrutter fra at melde sig. Tværtimod får det mændene til at knytte næven og gør dem mere besluttede på at slås, siger Sadat.

»Når vi taler om rekruttering, tænker jeg altid på, hvor mange børn de afghanske familier får,« siger han. »Det gode er, at der aldrig er mangel på mænd i den kampdygtige alder i det her land.«

Den største trussel mod kampgejsten er dårlig ledelse og manglende personalepleje. Der skal tages bedre hånd om hver enkelt betjent og soldat, fra han melder sig, til han står på frontlinjen, siger Sadat.

Efter sin udnævnelse gik han i gang med at lukke mange af de små checkpoints ude i landet. De er en dødsfælde, fordi »fjenden lusker omkring dig som en hund om en slagterbutik,« som han udtrykker det. Men moralen fejler ikke noget:

Mændene ved, hvad de kæmper for, lyder det. »De får en god løn og en god fremtid,« siger generalen.

De, der overlever. Alene i den sidste uge af oktober blev 76 regeringsoldater dræbt, ifølge New York Times. Mandskabet i hæren svinder da også ind hver eneste måned med 2,8 procent i gennemsnit, ifølge tal fra SIGAR. Den samlede styrke er nu kun på 72 procent af, hvad den var planlagt til at være.

Skud i fod eller hånd

En sygeplejerske på et hospital fortæller, at de tager imod mange soldater, som på forunderlig vis er blevet skudt nogenlunde samme sted i fod eller hånd.

»Jeg kan ikke sige, at de gør det med vilje. Men når jeg ser soldat efter soldat, som er skudt lige i foden, kan jeg kun tænke mit,« siger sygeplejersken.

Andre kæmper videre på trods af oddsene: Taleban står stærkere end på noget andet tidspunkt siden 2001. 29-årige Mohammed Ajan vinker biler igennem et checkpoint i udkanten af Maidan Shar.

Han er bekymret for den dag, amerikanerne forlader Afghanistan, men efter 13 år i uniform har han efterhånden svært ved at se, hvad krigen egentlig handler om.

»Vi muslimer er brødre, vi har ikke noget problem med hinanden. Hvis der kommer fred, kan vi leve sammen,« siger Mohammad.

– Hvis I alle er brødre, hvad slås I så om?

»Det er bedst ikke at tale om det. Du ved hvorfor, jeg ved hvorfor. Det er ikke rigtig vores krig.«

Velkommen, brint

Brintbilen NEXO renser luften, mens den kører

NEXO er højteknologisk miljøaktivisme

I bund og grund er en NEXO en avanceret el-bil med SUV-køreglæde i absolut luksusklasse. En kemisk reaktion mellem brint og ilt leverer den nødvendige elektricitet – helt uden CO₂-udslip under kørslen; ja, faktisk udleder en NEXO ikke andet end rent vand! Og luften? Gennem et effektivt 3-trinsluftfilter opfanges 99,9% af luftens partikler – og kun ren luft udledes igen. Så de op til 666 km, du får på én optankning, er sådan set en slags højteknologisk miljøaktivisme. Se mere om NEXO på hyundai.dk

Altid forrest. Et fremskridt ad gangen.

 HYUNDAI

8 ÅRS
BATTERI
GARANTI

5 ÅRS
GARANTI
UDEN KILOMETERBEGRÆNSNING

Forbrug 1 kg/100 km, CO₂ 0 g/km. Rækkevidde 666 km (WLTP). Rækkevidde er afhængig af kørestil, udendørs temperatur og brug af komfortudstyr som sædevarme, aircondition m.m. Kræver tankning af brint på specifikke tankanlæg. Vist med ekstraudstyr. 8 års garanti på batteripakken, dog maksimalt 200.000 km. Aut. service af bilen kan pt. udføres i Aalborg, Aarhus, Esbjerg og Kastrop. Se mere på hyundai.dk. *CO₂ er blevet udledt ifm. produktionen af bilen. CO₂ kan være udledt ved fremstillingen af brint.